

Samsun Fasikül Soruları

1. Yazı, MÖ 3200'lerde Mezopotamya medeniyetlerinden Sümerler 'de kullanılmaya başlandı. Sümerlerin Ziggurat adını verdikleri tapınakları aynı zamanda ürünlerin depolandığı yerlerdi. Buraya getirilen ürünleri görevliler kil tabletler üzerine ucu sivri nesnelerle basit resimler çizerek kaydediyorlardı. Örneğin başak resmi, buğday anlamına geliyordu. Daha sonraları kolay ve hızlı yazabilmek için resim çizmek yerine yazı gereçlerinin uçlarını kil üzerine bastırmaya başladılar. Böylece çivi şekline benzediği için çivi yazısı adı verilen yazı ortaya çıktı.

Yukarıdaki paragrafa göre aşağıdakilerden hangisine ulaşamaz?

- A) Çivi yazısı zamanla oluşmuştur.
 B) Sümerlerde dini yapılar bulunmaktadır.
 C) Yazı ilk kez Mezopotamya'da ortaya çıkmıştır.
 D) Sümerler astronomide oldukça ilerlemişlerdir.
2. Aşağıda bilginin aktarılmasında kullanılan gereçlerden bazıları verilmiştir.

Çivi Yazısı

Hiyeroglif

Kağıt

Bilginin aktarılmasında kullanılan gereçlerin ilk kez ortaya çıktığı medeniyetler hangi seçenekte doğru olarak verilmiştir?

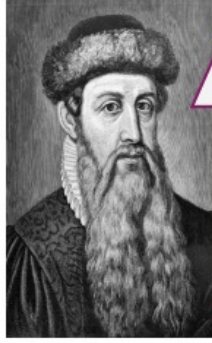
	Çivi Yazısı	Hiyeroglif	Kağıt
A)	Sümerler	Çin	Mısır
B)	Mısır	Sümerler	Çin
C)	Sümerler	Mısır	Çin
D)	Çin	Sümerler	Mısır

3. 15.yüzyılın sonunda Avrupa'da Katolik kilisesi dünyanın şeklinin düz olduğunu, evrenin merkezinde yer aldığını söylüyor, karşı çıkanları engizisyon mahkemelerinde yargılayıp çok ağır cezalara çarptırmasına rağmen bilim bu dönemde çok nadiren de olsa gelişme imkânı buluyordu. Müslüman bilim insanlarının çalışmalarını inceleyen bu Hristiyan bilim insanı Katolik kilisesinin görüşlerinin tam zıttı "Güneş merkezli sistemi" ortaya koyarak astronomi biliminin gelişmesine önemli katkı yaptı. Eseri Katolik Kilisesinin görüşlerinin bilimsel açıdan sorgulanmasına neden oldu.

Hakkında bilgi verilen bilim insanı aşağıdakilerden hangisidir?

- A) Kopernik B) Bîrûnî C) J.Watt D) Newton

4.

Haçlı Seferleri Sonucunda Müslümanlardan öğrendiğimiz basım tekniğini daha da geliştirerek hareketli matbaa tekniğini bulduk. Elle uzun sürede yazılan kitaplar bu sayede çok daha kısa zamanda basılabilir hale geldi. Avrupa'da kısa sürede kitap sayısı arttı.

Gutenberg'in dile getirdikleri,

- I. Bilgi paylaşımının ve kültürleşmenin hızla artmasına
- II. Kitaplara ulaşmanın daha kolay hale gelmesine
- III. Dinsel ve mezhepsel ayrışmaların ortadan kalkmasına

durumlarından hangilerine ortam hazırladığı söylenebilir?

- A) Yalnız I B) I ve II C) II ve III D) I, II ve III

5.

10.ve 11. yy. da İslam dünyasında bilimsel çalışmalar ve bilim insanları destekleniyordu. Her dinden her ırktan bilim insanı ayrım olmaksızın bilimsel çalışmalarını özgürce gerçekleştiriyordu. Büyük rasathaneler, kütüphaneler, medreseler kuruluyor devlet yöneticileri buralara maddi destek sağlıyordu. Ancak aynı dönemde Avrupa'da bilim kilisenin baskısı ve kontrolü altındaydı. Din adamlarının hoşuna gitmeyen hiçbir çalışma yapılamıyordu. Bilim öylesine geri kalmış haldeydi ki hekimlere büyücü muamelesi yapılıyor, akıl hastaları içlerine şeytan kaçtı denilerek diri diri yakılıyordu.

Verilen paragrafa göre aşağıdaki yargılardan hangisine ulaşamaz?

- A) İslam dünyasının bilimsel çalışmaları Orta Çağ'da Avrupa'dan daha ileridir.
- B) Orta Çağ Avrupa'sında bilim, din adamlarının baskısı altındadır.
- C) İslam dünyasında bilim, mimari yapılar etrafında şekillenmektedir.
- D) 10.ve 11. yy. da Avrupa'da siyasi karışıklıklar yaşanmaktadır.

6.

- I. Yazının icadı
- II. Matbaanın modernize edilmesi
- III. Tekerleğin bulunması
- IV. Barutun ateşli silahlarda kullanılması

Yukarıda verilen buluşlardan hangilerinin insanlığın bilimsel birikimine ve kültürel gelişimine katkısının daha fazla olduğu söylenebilir?

- A) I ve II B) I ve III C) I, III ve IV D) I, II, III ve IV

7. Aşağıda Müslüman bilim insanlarından El-Hâzinî'nin bir genel ağ sitesinde haberi verilmiştir.

**ASRINI AŞAN MÜSLÜMAN DÂHİ
ABDURRAHMÂN EL-HÂZİNÎ**

XII. yy da yaşayan ve hayatı boyunca fizik, kimya, matematik, felsefe ve astronomi bilimleri ile ilgilenen el Hâzînî Newton'dan 5 asır önce, "her cismi yer kürenin merkezine çekilen bir güç" olduğunu; Roger Bacon'dan ise bir yüzyıl önce, "dünyanın merkezine doğru Yaklaştıkça, suyun yoğunlaştığı" fikrini ortaya attı.

Bu habere göre;

- I. Pozitif bilimlere ilgi duyan bir bilim insanıdır.
- II. Günümüz modern biliminin temellerini asırlar öncesinde atmıştır.
- III. Yaptığı çalışmalar tıp biliminin gelişmesine katkı sağlamıştır.

sonuçlarından hangilerine ulaşılabilir?

- A) Yalnız I B) I ve II C) I ve III D) I, II ve III

8. • Nicolaus Kopernik (1473-1543) : Dünya'nın evrenin merkezi olmadığını anlatan "Gök Kürelerin Hareketi" adlı eserini kilisenin baskıları nedeniyle ölümünden kısa süre önce yayınladı.
- Giordano Bruno (1548-1600) : Evrende, Dünya'dan başka birçok gezegenin bulunduğunu söyledi. Bu görüşleri din adamlarının düşüncelerine aykırı olduğu için Roma'da öldürüldü.
- Galileo Galilei (1542-1642) : Dünya'nın Güneş etrafında döndüğü görüşünü savunduğu için Engizisyon Mahkemesi'nde müebbet hapse çarptırılmış ve bu cezası evde göz hapsine çevrilmiştir.

Verilen bilgilere göre;

- I. Düşünce ve kanaat özgürlüğü yoktur.
- II. Kilise aklı ve bilimi desteklemektedir.
- III. Bilim insanlarına kıymet verilmektedir.

yargılarından hangilerine ulaşamayız?

- A) Yalnız I B) I ve II C) II ve III D) I, II ve III

9. **Anayasamızın 25. Maddesi:** "Herkes düşünce ve kanaat özgürlüğüne sahiptir. Her ne sebeple ve amaçla olursa olsun kimse düşünce ve kanaatlerini açıklamaya zorlanamaz, düşünce ve kanaatleri sebebiyle kınanamaz, suçlanamaz."

Anayasamızın 25. Maddesi doğrudan aşağıdakilerden hangisi ile ilgilidir?

- A) Düşünce Hürriyeti
B) Bilim Hürriyeti
C) Seyahat Hürriyeti
D) Toplantı Hürriyeti

10.

İbn-i Sînâ (ö.1037)

Birçok farklı bilim dalıyla ilgilendi. Mikroskobun icadından önce mikropların hastalıklara neden olduğunu buldu. Alanında bilimsel deneylere önem vererek ilk defa sonda aletini kullandı ve damar içi şırıngasını yaptı. Avrupa'da "Avicenna (Avisenna)" adıyla tanındı.

İbn-i Haldûn (ö.1406)

Yaşadığı yerlerdeki toplumların geleneklerini ve yaşam şekillerini inceledi. "Mukaddime" (Başlangıç), adıyla bilinen eserini Kitabü'l-İber isimli kitabına giriş olarak yazdı. Bu eserde tüm devletlerin canlılar gibi doğum, gelişme, duraklama ve ölüm evrelerinden geçeceğinden söz etti.

Piri Reis (ö.1553)

Osmanlı Devleti'nin donanma komutanlarından biridir. "Kitab-ı Bahriye" (Denizcilik Kitabı) adlı eserinde Akdeniz limanlarını tanıttı. Piri Reis'in bir bölümü günümüze ulaşmış Dünya haritası, Amerika kıtasının doğu kıyılarını gösteren en eski haritadır. Bu harita, sınırları sonraki yıllarda çizilen birçok haritadan daha doğru olarak göstermektedir.

Yukarıda verilen bilim insanlarının çalıştığı bilim dalı hangisinde doğru eşleştirilmiştir?

	İbn-i Sînâ	İbn-i Haldûn	Piri Reis
A)	Sosyoloji	Tıp	Coğrafya
B)	Tıp	Coğrafya	Sosyoloji
C)	Coğrafya	Tıp	Sosyoloji
D)	Tıp	Sosyoloji	Coğrafya

- 11.
- Büyük Selçuklu Devleti'nin başarılı veziri Nizamülmülk, Nişabur ve Selçuklu devletinin diğer şehirlerinde de Nizamiye Medreseleri kurdurarak ilmin yayılmasına büyük hizmette bulunmuştur.
 - Abbasi Halifesi El Me'mun gezegen hareketlerine ait cetveller hazırlattı, Dünyanın çapını hesaplamak için gerekli ölçümlerin yapılmasını emretti.
 - Ömer Hayyam, Büyük Selçuklu Sultanı Melikşah'ın davetine icabet ederek Rey'de kurulan yeni rasathanede çalıştı. Sultanın emriyle bir takvim geliştirdi.
 - Abbasi Halifesi El Mansûr Farsça, Hintçe, Süryanice ve Yunancadan, Arapçaya çok sayıda tercümeler yaptırarak bilimin gelişmesi büyük hizmette bulundu.

Ortaçağ İslam Devletleri ile ilgili verilen bilgilere göre aşağıdakilerden hangisi doğrudur?

- A) Bilimsel çalışmalar İslamiyet'in doğuşu ile birlikte ortaya çıkmıştır.
- B) Ortaçağ'da İslam Devletleri, özgür düşünce ile bilimin ışığında gelişmiştir.
- C) İslam bilim insanları farklı medeniyetlere ait bilgilere gerek duymamıştır.
- D) İslam Devletlerinde bilimsel çalışmalar Orta Çağ ile sınırlı kalmıştır.
12. Ortaçağ Avrupa'sında dönemin ünlü kütüphaneleri teker teker kapatılıp bilimsel eserler toplu halde yakılırken; doğuda bilim insanları özgün fikirler üretmekteydi. Kuzey Afrika, Mısır ve Hindistan gibi çeşitli bölgelere İslamiyet'i yayan Müslümanlar buradaki bilimsel gelişmeleri kendi ülkelerine taşıdılar. Hintçe, Süryanice, Farsça ve özellikle Yunanca birçok eser Arapça'ya çevrildi. Halifelerin ve devlet adamlarının bilime önem verip bilim insanlarını desteklemeleri ile gelişmeler daha da hızlandı ve birçok bilimsel kurum oluşturuldu.

Metne göre aşağıdakilerden hangisine ulaşamaz?

- A) Ortaçağ'da Avrupalı bilim insanlarının özgün fikirler ürettiğine
- B) Farklı milletlerin bilimsel çalışmalarından faydalandığına
- C) Farklı dillerdeki eserlerin Arapçaya çevrildiğine
- D) Halifelerin ve devlet adamlarının bilim insanlarını desteklediğine
13. Harezmi'de doğup Bağdat'ta yaşamış olan El-Harezmi matematik astronomi ve coğrafya alanlarında çalışmalar yapmış bir Türk-İslam bilginidir. El-Harezmi tüm dünyada cebirin babası olarak tanınır. Matematikte 0 rakamı ilk kez El-Harezmi tarafından kullanılmıştır.

verilen bilgilere göre,

- I. Daha çok sosyal bilim dallarında çalışmaları vardır.
- II. El-Harezmi cebirin temellerini atan bilim insanıdır.
- III. Matematik biliminin gelişmesinde Türk-İslam bilginlerinin etkisi vardır.

yargılarından hangilerine ulaşabiliriz?

- A) I ve II B) I ve III C) II ve III D) I, II ve III

14. Teleskopla yaptığı gözlemler sonucu Dünya'nın Güneş'in etrafında döndüğünü kanıtlayan Galileo, kilisenin açıklamalarına ters düştüğü için Engizisyon Mahkemesi'nde yargılanarak idama mahkûm edildi. Mahkemede, kilisenin görüşlerinin doğru olduğunu kabul eden Galileo'ya, fikirlerini savunmasını, öğretmesini ve yayımlanmasını yasaklayarak ömür boyu ev hapsi verdi.

Verilen paragraftan hareketle öğrencilerin yaptığı yorumlardan hangisi doğrudur?

- A) Galileo'nun yaptığı çalışmalar çevresi tarafından destek görmüştür.
- B) Galileo'nun düşüncelerinden dolayı ceza alması bilim özgürlüğünün engellendiğini gösterir.
- C) Galileo daha çok matematik alanda çalışmalar yapmıştır.
- D) Galileo düşüncelerini değiştirmeyerek sonuna kadar savunmuştur.

15.

UNESCO'nun 25 dilde çıkardığı Carrier Dergisi 1974 Haziran sayısını Birûnî'ye ayırdı. Kapak fotoğrafının altına "1000 yıl önce Orta Asya'da yaşayan deha Birûnî; Astronom, Tarihçi, Botanikçi, Eczacı, Jeolog, Şair, Matematikçi; Coğrafyacı ve Hümanist diye yazılarak tanıtıldı.

Yukarıdaki haberden Birûnî ile ilgili aşağıdakilerden hangisine ulaşamaz?

- A) Günümüzden yaklaşık bin yıl önce yaşamıştır.
- B) Tüm eserleri günümüze kadar ulaşmıştır.
- C) Farklı alanlarda çalışmalar yapmıştır.
- D) Günümüzde de tanınan bir bilim insanıdır.

- 16.
- Fatih Sultan Mehmet'in davetini üzerine İstanbul'a gelen Ali Kuşçu'nun Fatih Sultan Mehmet'e sunduğu "Fethiye" adlı astronomi kitabı ve bir de "Muhammediye" isimli matematik kitabı vardır. Ali Kuşçu'nun adı, astronomi alanında yaptığı çalışmalardan dolayı NASA tarafından Ay'da bir yüze verilmiştir.
 - Gazneli Mahmut tarafından "Sarayımın en değerli hazinesi" diye tanıtılan Biruni, yıldızların hareketlerini gözlemlemiş, matematik, jeoloji, coğrafya, tıp başta olmak üzere birçok bilim dalında kıymetli çalışmalar yapmıştır. 1973 yılında UNESCO tarafından adına pullar basılmıştır.
 - Osmanlı döneminin 16.yy.da yetişen değerli bilginlerinden biri olan Takiyuddin, III. Murat'ın izniyle 1575 yılında Tophane'de bir gözlemevi kurmuştur. Takiyuddin' in ayrıca trigonometri alanında da başarılı çalışmaları vardır.

Aşağıdakilerden hangisi yukarıda verilen Türk bilim insanlarının metinde anlatılan ortak özelliklerinden biri değildir?

- A) Yaptıkları icatlar günümüzde hâlâ önemini korumaktadır.
 B) Matematik ve astronomi alanlarında önemli çalışmalar yapmışlardır.
 C) Çalışmaları ile günümüzde de tanınan önemli Türk-İslam bilim insanlarıdır.
 D) Yaşadıkları dönemin devlet adamları tarafından korunup desteklenmişlerdir.

17.

1.Hipokrat	Tıp biliminin kurucusu kabul edilir.
2.Tales	Atomların varlığından ilk söz eden bilginidir.
3.Heredot	Tarih biliminin kurucusu kabul edilir.
4.Pisagor	Dünyanın yuvarlak olduğunu iddia eden ilk düşündürdür.

İyon medeniyetinde yaşamış olan bilim insanları ve çalışma alanları eşleştirmesinde hangisi yanlıştır?

- A) 1 B) 2 C) 3 D) 4

18.

- I. Dünya evrenin merkezindedir.
 II. Deney ve gözleme gerek yoktur.
 III. İnsanların serbestçe düşünmesini sağlar.
 IV. Dünya evrenin bir parçasıdır, araştırarak evreni tanıyabiliriz.
 V. Yeni şeyler bulmak imkânsızdır, kilisenin söylediği her şey doğrudur.

Verilen bilgilerin Skolastik Düşünce ve Pozitif Düşünce olarak doğru şekilde eşleştirildiği seçenek aşağıdakilerden hangisidir?

<u>SKOLASTİK</u> <u>DÜŞÜNCE</u>	<u>POZİTİF</u> <u>DÜŞÜNCE</u>
A) I, II	III, IV, V
B) I, II, V	III, IV
C) I,III, V	II, IV
D) II, III, IV	I, V

19. Tabloda Orta Çağ Avrupası ile ilgili bazı sorular verilmiştir.

• Katolik kilisesine bağlı yargılama merkezinin (mahkeme) ismi nedir?
• İnanç ve bilgiyi kiliseyle uyumlu hale getirmeye çalışan karanlık düşünce sisteminin ismi nedir?
• Baskın olan otoritenin ismi nedir?

Aşağıdakilerden hangisi verilen soruların cevaplarından biri değildir?

- A) Engizisyon B) Skolastik C) Katolik Kilisesi D) Aforoz

20. Teknolojik gelişmelerle birlikte 15. yüzyıldan günümüze kadar bilginin korunması, yaygınlaştırılması ve aktarılmasında bilim insanlarının katkılarıyla çeşitli değişimler yaşanmıştır.

Bu bilgilere göre;

- I. Farklı bilim insanları bilginin serüvenine katkı sağlamışlardır.
 II. Teknolojik gelişmelerle bilginin yaygınlaştırma işleminde değişiklikler olmuştur.
 III. Bilginin yaygınlaştırılmasında en önemli icat genel ağıdır.

yargılarından hangilerine ulaşılabilir?

- A) Yalnız I B) I ve II C) I ve III D) I, II ve III

21. MÖ. 668-627 yılları arasında hüküm sürmüş olan Asur kralı Asurbanipal Ninova'da dünyanın ilk kütüphanesini kurmuştur. Kütüphane yazıcıları Sümerce, Akadca ve başka dillerde sözlüklerden yararlanarak kitaplıklarda bulunan her türden metnin aslını Sümerceye çevirerek birçok kez kopyalamışlardır. Bunlardan; astronomi, matematik, coğrafya ve tıp gibi bilimsel metinler; destanlar, maniler, masallar gibi edebi metinler günümüze kadar gelebilmiştir.

Bu parçadan yararlanarak aşağıdaki bilgilerden hangisine ulaşamayız?

- A) Günümüzün en büyük kütüphanesi Ninova'da yer almaktadır.
 B) Asurlarda yazıcılar farklı dillerde çeviri yapmışlardır.
 C) Asur Kralı Asurbanipal bilime ve edebiyata önem vermiştir.
 D) İlk kütüphaneden günümüze kadar ulaşabilen eserler bulunmaktadır.

- 22.
- Abbasiler döneminde zengin bir kütüphaneye sahip Beytül-Hikme'nin kurulması,
 - Büyük Selçuklu Döneminde Nizamiye Medreselerinin kurulması,
 - Anadolu Selçuklu döneminde Gevher Nesibe Hatun tıp medresesinin kurulması,
 - Osmanlı Devleti döneminde Galata Kulesi'nin rasathaneye çevrilmesi,

Verilen bilgilerde Türk - İslam Devletleri ile ilgili aşağıdakilerden hangisine değinilmemiştir?

- A) Bilimsel gelişmelere destek olmuşlardır.
- B) Bilimsel çalışma alanları oluşturmuşlardır.
- C) Bilime önem vermişlerdir.
- D) Avrupa'ya göre bilimsel gelişmelerde ilerlemişlerdir.

23. **MADDE 25-** Herkes, düşünce ve kanaat hürriyetine sahiptir. Her ne sebep ve amaçla olursa olsun kimse, düşünce ve kanaatlerini açıklamaya zorlanamaz; düşünce ve kanaatleri sebebiyle kınanamaz ve suçlanamaz.

...özel ve aile hayatlarının yahut kanunun öngördüğü meslek sırlarının korunması veya yargılama görevinin gereğine uygun olarak yerine getirilmesi amaçlarıyla sınırlanabilir.

MADDE 26- Herkes, düşünce ve kanaatlerini söz, yazı, resim veya başka yollarla tek başına veya toplu olarak açıklama ve yayma hakkına sahiptir.

MADDE 27- Herkes, bilim ve sanatı serbestçe öğrenme ve öğretme, açıklama, yayma ve bu alanlarda her türlü araştırma hakkına sahiptir.

Verilen anayasa maddelerine göre aşağıdakilerden hangisine ulaşılabilir?

- A) Ülkemizde bilim ve sanat alanında özgür çalışma ortamı bulunmaktadır.
- B) Ülkemizde her durumda düşüncelerimizi açıklama zorunluluğumuz vardır.
- C) Ülkemizde bilim ve sanat çalışmalarını sadece okullarda yapılma hakkı vardır.
- D) Ülkemizde düşüncelerimizi sadece tek başına açıklama hakkımız bulunmaktadır.

24. XII. yüzyılda Büyük Selçuklu döneminde yaşayan El-Hâzîni; Sultan Melikşah'ın oğlu Sultan Sencer'in bilime verdiği destekle bilim alanında birçok ilklere imzasını atmıştır. Her cismi yerkürenin merkezine doğru çeken bir gücün olduğunu hesaplamış, icat ettiği iki eşit kefeli terazi ile altın, gümüş gibi madenlerin hassas ölçümleri yapılabilmektedir. Dakika Terazisi ile dünyanın bir günlük dönüşünü, Üçgenli Aleti ile de yıldızların yüksekliklerini hesaplamıştır. Sıvıların basıncını ölçen Hidrostatik Terazisini tanıtmak amacıyla Kitab'ül Mizan'il Hikme adlı eseri yazmıştır.

El-Hâzîni hakkında verilen bilgiler doğrultusunda çıkarılabilecek en kapsamlı yargı aşağıdakilerden hangisidir?

- A) Hassas teraziler alanında kendini geliştirmiştir.
- B) Astronomi alanında çeşitli çalışmalar ortaya koymuştur.
- C) Almış olduğu destekle birçok alanda bilimsel çalışmalar yapmıştır.
- D) Kaleme aldığı en önemli eser Kitab'ül Mizan'il Hikme olmuştur.

25. Sosyal bilgiler öğretmeninin Kâtip Çelebi'nin eseri nedir sorusuna aşağıdaki öğrencilerden hangisi doğru cevap vermiştir?

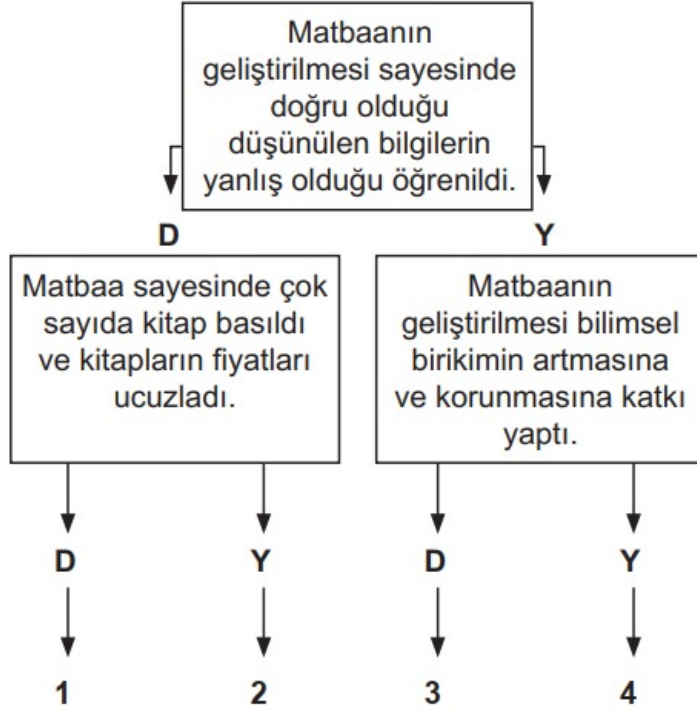
A) Mukaddime

B) Cihannüma

C) Kitab-ül Hiye

D) Kitab-ı Bahriye

26.

Yukarıdaki etkinlikte kutu içindeki ifadeleri cevaplayan bir öğrenci hangi çıkışa ulaşır?

A) 1

B) 2

C) 3

D) 4

27. I. ----- yaptığı gözlemler sonucu Dünya'nın Güneş etrafında dönen bir gezegen olduğunu ortaya koydu.
 II. Deney ve gözleme önem veren ----- kendi yaptığı teleskop ile Ay'ın yüzeyini inceledi.
 III. Kütle çekim kanununu ortaya koyan ----- Dünya ile nesneler arasında bir çekim kanunu olduğunu buldu.
 IV. Buhar makinesini geliştiren ----- bu makinelerin fabrikalarda kullanılmasını sağladı.

Avrupa'da bilimsel gelişmeler konusu ile ilgili boş bırakılan alanlara sırasıyla aşağıda verilen bilim insanlarından hangileri yazılmalıdır?

	I	II	III	IV
A)	James Watt	Galileo	Kopernik	Newton
B)	Galileo	Kopernik	Newton	James Watt
C)	Kopernik	Galileo	Newton	James Watt
D)	Newton	Kopernik	Galileo	James Watt

28.

I	Modern Matbaa	a	Johannes Gutenberg
II	Kâğıt	b	Mısırlılar
III	Çivi Yazısı	c	Sümerler
IV	İskenderiye Kütüphanesi	d	Çinliler
V	Parşömen Kâğıdı	e	Bergamalılar

Yukarıda verilen eşleştirmelerden hangilerinin yeri değiştirilirse tablo doğru olur?

- A) I - III B) II - IV C) II - V D) III - V

29.

	D	Y
MÖ 3200'lü yıllarda çivi yazısını Sümerler bulmuştur.	X	
Bergamalılar hayvan derisinden yararlanarak parşömen kâğıdını yapmışlardır.	X	
İlk yazı hiyeroglif yazısıdır.		X
Sümerler kil tabletler üzerine yazı yazmışlardır.	X	
Mısırlılar papirüs bitkisinden kâğıt yapmışlardır.		X

Her bir doğru cevabı 10 puan olan Doğru - Yanlış sorularına yukarıdaki gibi cevap veren bir öğrenci toplam kaç puan almıştır?

- A) 20 B) 30 C) 40 D) 50

30. Günümüzde İzmir ilinde yer alan Bergama antik kenti Bergama Krallığı'nın merkeziydi. İlk Çağ'ın en büyük kütüphanelerden biri buradaydı. Bergama Kütüphanesi, Mısır'daki İskenderiye Kütüphanesi'yle rekabet halindeydi. Mısır, Bergama'daki kütüphanenin kendi kütüphanesinin önüne geçmesini engellemek amacıyla papirüs satışını yasakladı. Bunun üzerine Bergamalılar yeni kitaplar yazılmasını sağlamak için hayvan derilerini işleyerek günümüzde parşömen olarak bildiğimiz kâğıt türünü kullanmaya başladılar.

Bilgilerden yararlanarak;

- I. Bergama Kütüphanesi ve İskenderiye Kütüphanesi rekabet halindedir.
- II. Karşılaşılan zorluklar yeni buluşların ortaya çıkmasını sağlamıştır.
- III. Papirüs satışını yasakladıkları için Mısırlılar çok gelişmiştir.

yargılarından hangilerine ulaşılabilir?

- A) Yalnız I B) I ve II C) I ve III D) II ve III

31. Astronomi, müzik, mühendislik alanlarında çalışmalar yapan İbn-i Firnas planör yaparak uçmaya deneyen ilk bilim insanlarından biridir. İbn-i Firnas, ilk denemesindeki başarısızlığına rağmen tasarımını geliştirerek ikinci denemede on dakikadan fazla uçmayı başarmış ve böylece Türk İslam bilginleri arasında uçabilen ilk kişi olmuştur.

Bu bilgilerden yararlanarak İbn-i Firnas ile ilgili;

- I. Başarısızlık karşısında pes etmemiştir.
- II. Birçok alanda çalışmalar yapmıştır.
- III. Astronomi alanında çalışma yapan ilk bilim insanıdır.

bilgilerden hangileri doğrudur?

- A) I ve II B) I ve III C) II ve III D) I, II ve III

32. Fenike medeniyetinde öğrenilmesi güç olan çivi yazısı ve hiyeroglifin yerine geçecek bir alfabe icat edildi. 22 harften oluşan bu alfabe günümüzde kullandığımız alfabenin de kökenini oluşturmaktadır. Akdeniz' de ticaretle uğraşan Fenikelilerle alışveriş yapan Yunanlılar, öğrendikleri bu alfabeyi kendi dillerine uyarlayarak Yunan alfabesini geliştirdiler. Yunan alfabesinden esinlenen Romalılar da bazı harfleri değiştirerek Latin alfabesini oluşturdular.

Verilen bilgilerden hareketle aşağıdaki yargılardan hangisine ulaşılabilir?

- A) Fenike ve Yunan medeniyetleri aynı alfabeyi kullanmışlardır.
- B) Alfabeyi bulan Fenike medeniyeti, en gelişmiş medeniyettir.
- C) Latin alfabesinin oluşmasında birçok medeniyetin etkisi vardır.
- D) Latin alfabesinin temellerini Mısır medeniyeti oluşturmuştur.

33. • “Sıfır” rakamını ilk defa kullandı.
 • “El-Kânûn Fi't-Tıb” (Tıp Prensipleri) adlı, beş ciltten oluşan ansiklopedik bir kitap yazdı.
 • Kitâb-ı Bahriyye (Denizcilik Kitabı) adlı eserinde; Amerika'nın keşfinden, Dünya'nın küre biçiminde olduğundan bahsetti ve denizcilikle ilgili gerekli bilgilere yer verdi.

Yukarıda hangi bilim insanı ile ilgili bilgi verilmemiştir?

- A) Piri Reis B) İbn-i Sînâ C) El-Harezmi D) Fârâbi

34. M.Ö. 3000'lerde Mısır medeniyetinde hiyeroglif adı verilen resim yazısı kullanılmaya başlandı. Hiyeroglifteki semboller bazen nesneyi temsil ettiği gibi bazen de bir sesi temsil ediyordu. Örneğin, bir çift bacak, gitmek; bir çift göz, görmek anlamına geliyordu. Sümerler ağır kil tabletlerine karşı Mısırlılar papirüs bitkisinden elde ettikleri bir kâğıt türü kullanıyorlardı. Papirüslerin üzerine farklı renkte mürekkepler kullanılarak fırça ve tüylerle yazı yazılabiliyor ve rulo haline getirilerek kolayca saklanabiliyordu.

Metne göre;

- I. Sümerler kil tabletler üzerine yazı yazmışlardır.
 II. Papirüs bilginin daha kolay saklanmasını sağlamıştır.
 III. İlk yazıyı Mısırlılar bulmuştur.

Bilgilerinden hangilerine ulaşılabilir?

- A) I ve II B) I ve III C) II ve III D) I, II ve III

35. El-Harezmi : Matematik, astronomi ve coğrafya bilginidir. Matematik alanında yaptığı çalışmalarla “cebir” bilimini geliştirip sistemleştirmiş, matematiğin ayrı bir bilim dalı olarak var olmasını sağlamıştır.

İbn-i Sînâ : Tıp, felsefe ve diğer bilimlerdeki çalışmalarıyla tanınır. Özellikle tıp alanında yazmış olduğu “El-Kânûn Fi't-Tıb” (Tıp Prensipleri) adlı eseri, Doğu ve Batı ülkelerinde uzun yıllar okutulmuştur.

Bu bilgilere göre El-Harezmi ve İbn-i Sînâ'nın;

- I. Aynı dönemde yaşamış olmaları,
 II. Çalışmalarının evrensel nitelik taşıması,
 III. Benzer alanlarda eserler vermeleri,
 IV. Çok yönlü çalışmalar yapmaları

ortak özellikleri arasında hangileri gösterilebilir?

- A) I ve II B) I ve III C) II ve IV D) III ve IV

- 36.
- Astronomi, müzik, mühendislik alanlarında çalışmalar yaptı. Bir planör yaparak uçmayı denedi.
 - Deney ve gözleme büyük önem vererek hassas teraziler, yer çekimi, basınç gibi konularda çalışmalar yaptı.
 - Mekanik Mühendisliğinin kurucusudur. Günümüzde kullanılan birçok robotun örneklerini yaptı.
- Yukarıda hangi bilim insanının çalışmalarını hakkında bilgi verilmemiştir?**
- A) El-Cezerî B) İbn-i Heysem C) El-Hâzinî D) İbn-i Firnas
37. Yazının yaklaşık MÖ 3200 lerde Sümerliler tarafından kullanılmaya başlaması insanlık için en önemli gelişmelerden biridir. Tarihin de başlangıcı kabul edilen yazının icadıyla insanlar yeni şeyler öğrenerek bilgilerini artırmışlardır. Unutulmasını istemedikleri önemli bilgileri yazarak korumuşlardır.
- Aşağıdakilerden hangisi bu duruma örnek gösterilemez?**
- A) Köktürk yazıtlarına göre; Bilge Kağan'ın gece uyumadan, gündüz oturmadan çalışarak fakir olan milletini zengin hale getirmesi
- B) Hitit Kralı Anitta'nın yıllığına (anal) göre; kendisinin bir gecede Hattuşa kentini alıp sonra da Salavatira kentine doğru sefere çıkması
- C) Çavuştepe Kalesi'nde yapılan kazılara göre; Urartulara ait, içerisinde tahıl ve içeceklerin olduğu 2 bin 800 yıllık küplerin bulunması
- D) Kültepe tabletlerine göre; kadınların hem Asur hem de Anadolu'da erkekler gibi ticari hayat içerisinde bulunuyor olması
38. İlk Çağ'da Mezopotamya, Mısır, Çin, Yunan ve Roma medeniyetleri bilimsel gelişmelere öncülük ederlerken; Orta Çağ'da Türk-İslam medeniyeti bilimsel gelişme sürecine önemli katkılar sağlamışlardır. İlim peşinde koşmak her Müslüman üzerine farzdır, diyen Hz Muhammed'in gösterdiği yolda ilerleyen Müslüman bilginler deney ve gözleme dayalı bilimsel çalışmalar yaparak birçok bilim alanında önemli buluşlar yapmışlardır.
- Aşağıdakilerden hangisi bu duruma örnek gösterilemez?**
- A) XIX. yy' da Marconi'nin radyo dalgalarıyla birçok deney yaparak radyonun geliştirilmesine öncülük etmesi
- B) IX. yy' da El-Harezmi'nin cebirsel ifadeler ile ilgili çalışmalar yapması ve 0 "sıfır" rakamını ilk kez kullanması
- C) XI. yy' da Bîrûnî'nin Ay'ın farklı hallerini gözlemleyerek modellemesi ve modern astronominin temellerini atması
- D) XII. yy' da El-Hâzinî'nin bütün cisimlerin yerkürenin merkezine doğru bir kuvvetle çekildiğini deneylerle ispatlaması
39. Avrupa'daki okullarda ders verenler, bilim ve ilim alanında Endülüs Medeniyeti'nin sahip olduğu gelişmeleri keşfettikçe kendi yetersizliklerini fark etmişlerdir. O güne kadar ulaşamadıkları bilgilere erişebilmek için, Arapça olan eserleri Latinceye çevirmeye başlamışlardır. Endülüs şehri olan Kurtuba, artık Avrupa'ya ilim hazinesini taşıyan merkezlerden biri olmuştur.
- Verilen bilgilerden hareketle aşağıdaki yargılardan hangisine ulaşamaz?**
- A) Avrupalılar, Endülüs medeniyetinin ilmi birikimlerinden yararlandılar.
- B) Avrupalılar, tüm bilimsel çalışmaları Endülüs medeniyetinden öğrendiler.
- C) Avrupadaki müderrisler, ilmi konularda eksik bilgiye sahiptiler.
- D) Avrupalılar birçok ilmi konuyu, Arapça eserlerden yaptıkları çevirilerden öğrendiler.

40. Evliya Çelebi'nden öğrendiğimize göre XVII. yüzyılda Sarayburnu'nda yapılan şenlikler sırasında Lagari Hasan Çelebi, kendi icadı olan yedi kollu bir fişeği barut macunları ile doldurup bindikten sonra, fişeklerin ateşlenmesiyle gökyüzüne doğru fırlatılır. 250-300 metre havalanan ve 20 saniye kadar havada kalmasıyla roket çalışmalarını ilk başlatan kişi olmuştur.

Verilen metne göre Lagari Hasan Çelebi'nin hangi alanda çalışmalar yaptığını söyleyebiliriz?

- A) Astronomi B) Matematik C) Coğrafya D) Biyoloji

41. Batılılarca Rhazes olarak bilinen Razi'nin bir heykeli, halen Sen-Per Sokağı'ndaki açık hava tiyatrosunu süslemektedir. Razi'nin 10. Yüzyılda çiçek ve kızamık hastalıkları konusunda kaleme aldığı El Havi (Büyük Tıp Ansiklopedisi) adlı eser, batı dillerine çevrilerek yaklaşık bin yıl Avrupa'da tıp bilimine kaynaklık etmiştir. Razi'nin bu kitabı günümüzde de tıp ilminde faydalanan önemli bir kaynaktır.

Metinden hareketle Razi ile ilgili olarak;

- I. Batılıların da faydalandığı, değer verdiği tıp âlimlerinden biridir.
II. Çiçek ve kızamık hastalıkları konusunda kitaplarından faydalanılmıştır.
III. Tıp ilmine yaptığı katkı bin asırdır etkisini sürdürmektedir.

yargılardan hangilerine ulaşılabilir?

- A) Yalnız I B) I ve III C) II ve III D) I, II ve III

42. Hem bilgin, sanatçı, devlet adamı hem de hukukçu ve düşünür olan İslam biliminin ve evrensel zekânın büyük siması İbn-i Haldûn (1332-1406) XIV. yüzyılda, medeniyetlerin yükselişi ve çöküşünün tarihi ve sosyolojisiyle ilgili abidevi bir eser kaleme alıyordu. Batı'nın henüz sadece olayları anlatıp not eden vakanüvislerinin olduğu bir dönemde İbn-i Haldûn şöyle yazıyordu : "Genel sebeplerin kapısından özel olayların incelemesine girerek beşer tarihini açıklayıcı bir anlatımla ele alıyorum. Siyasi olayların sebeplerini ve köklerini belirliyorum. Bizim bu konuyu ele alış tarzımız yeni bir bilim oluşturacaktır."

Verilen metinde bahsedilen eser aşağıdakilerden hangisidir?

- A) Mukaddime B) Kitab-ı Bahriye C) Kitabü'l-Hiyel D) Cihannüma

43. Buhara'da 980'de doğan ve Hemedan'da 1037'de ölen İbn-i Sînâ'nın Latince 'ye aktarılan "El-Kânûn Fi't-Tıb" (Tıp Prensipleri) adlı eseri, hastalıkları sınıflandırmasındaki açıklık ve netlikle, hastalık belirtilerini sistematik olarak incelemesiyle Rönesans'a kadar tıbbın büyük ansiklopedisi olarak kalmıştır. İbn-i Sînâ'nın, zatülcenp, zatürre, karaciğer apsesi ve karın zarı iltihabı ile ilgili teşhis yöntemlerinden sekiz yüzyıl boyunca faydalanılmıştır. Tıpkı Razi gibi İbn-i Sînâ da tabib olmanın yanında fizikçi, felsefeci, ilahiyatçı ve şairdir.

Verilen metinde aşağıdaki sorulardan hangisinin cevabını bulamayız?

- A) El-Kânûn Fi't-Tıb kitabı hangi niteliklere sahiptir?
B) İbn-i Sînâ ile Razi arasındaki benzerlikler nelerdir?
C) El-Kânûn Fi't-Tıb adlı eser hangi dilde yazılmıştır?
D) İbn-i Sînâ hangi alanlarda bilimsel çalışmalar yapmıştır?

44. Batılıların Alhazen diye bildikleri, 965'te Basra'da doğan ve 1039'da Kahire'de ölen -----, büyük matematikçi, astronom ve mühendis olduğu gibi, göz hekimi olarak da gözün ilk anatomik yapısını ortaya koymuştur. ----- üzerindeki çalışmaları ile deneysel bilimin yolunu açmıştır.

Verilen metindeki noktalı yerlere sırası ile aşağıdakilerden hangileri getirilirse doğru olur?

- A) İbn-i Sînâ - Tıp
B) İbn-i Heysem - Optik
C) İbn-i Haldûn - Felsefe
D) İbn-i Firnas - Uçuş

45. Ali Kuşçu : Ay'ın haritasını çıkardı ve İstanbul'un enlem ve boylamlarını hesaplayarak çeşitli güneş saatleri yaptı.

İbn-i Sînâ : İlk defa sonda aletini kullandı ve damar içi şırıngasını yaptı.

Piri Reis : Kitab-ı Bahriye adlı eserinde Akdeniz limanlarını tanıttı.

Verilen bilgilere göre Türk-İslam bilginlerinin çalışma yaptığı bilimler arasında aşağıdakilerden hangisi yer almaz?

- A) Tıp
B) Astronomi
C) Coğrafya
D) Fizik

46. Bilimsel alanda gelişmiş olan Sümerler Ziggurat adını verdikleri tapınaklarının son katında uzayı gözlemlmeleri sonunda takvimi bulmuşlardır. İlk çağ uygarlıklarından olan İyonlar da tarih, tıp, matematik gibi alanlarda çalışmalar yapmışlardır.

Metinden yola çıkarak Sümerler ve İyonlar hakkında çıkarılabilecek ortak özellik aşağıdakilerden hangisidir?

- A) Özgür düşünce ortamı vardır.
B) Skolastik düşünce hâkimdir.
C) Astronomi alanında çalışmalar yapmışlardır.
D) Tarih ve tıp alanında önemli kişiler yetiştirmişlerdir.

47. XVIII. yüzyılda Avrupalı bilim insanları birçok alanda önemli yeniliklere imza attı. Bu yeniliklerden biri de buhar makinesidir. Bu yeni icat ile kol gücüne dayalı aletlerin yerini buhar gücüyle çalışan makineler aldı. Buhar makinesinin icadı ve geliştirilmesi birçok bilim insanı ve girişimcinin çabasıyla oldu. Fransız mucit Denis Papin buhar gücüyle ilgili deneyler yaptı. İngiliz mühendis Thomas Savery, buhar gücüyle çalışan ve madenlerde biriken suyun dışarı pompalanmasını sağlayan bir makine icat etti. Buhar makinesini geliştiren James Watt bu makinelerin fabrikalarda kullanılabilmesini sağladı. Buhar makinesi taşımacılık alanında da kullanılmaya başlandı. İngiliz mühendis Richard Trevithick buharlı bir lokomotif yaptı. Trenler kısa süre içinde kara taşımacılığında en önemli araç hâline geldi.

Verilen bilgilerden yola çıkarak buhar makinesinin icadı ile ilgili hangisi söylenemez?

- A) Üretim faaliyeti hızlanmıştır.
B) İnsan gücüne ihtiyaç kalmamıştır.
C) İnsanların ulaşım ihtiyaçları kolaylaşmıştır.
D) Geliştirilmesinde bilim insanlarının katkısı vardır.

48. Tarihte kullanılan ilk yazı MÖ 3200'lerde Mezopotamya'da yaşayan Sümerlere ait çivi yazısıdır. Mısırlılar resimleri simgeleştirerek Hiyeroglif denilen yeni bir yazı türünü kullanmaya başlamışlardır. Resim yazısı olarak da bilinen bu yazı 700'den fazla işareten oluşmaktadır. Günümüzde kullanılan yazı sistemlerinin oluşmasında Fenikelilerin büyük rolü vardır. Latin alfabesi de dâhil günümüzde kullanılan birçok alfabe Fenikelilere dayanmaktadır. Yunanlılar Fenike alfabesine ünlü harfleri de ilave ederek bugünkü yazı sisteminin temelini oluşturmuşlardır. Yunanlıların geliştirdiği 26 harfli alfabeyi Romalılar sonraki yüzyıllarda Latin alfabesine dönüştürmüşlerdir.

Yukarıda verilen bilgiler dikkate alındığında;

- I. Yazıyı Sümerler icat etmiştir.
- II. Mısırlılar yazılarında resim kullanmıştır.
- III. Yazının gelişiminde birçok medeniyetin katkısı vardır.
- IV. Günümüzde kullanılan alfabenin temelini Sümerler atmıştır.

yargılarından hangilerine ulaşılabilir?

- A) I ve II B) II ve IV C) I, II ve III D) I, III ve IV

49. - Matbaayı Çinliler icat ettiler.
 - 751 Talas Savaşı ile Müslümanlar Çinlilerden matbaayı öğrendiler.
 - Haçlı Savaşları sonrasında Avrupalılar Müslümanlardan matbaayı öğrendiler.
 - Gutenberg 1440 yılında hareketli parçalar ile yazı baskısını başlattı.

Matbaanın zaman içinde gelişimi dikkate alındığında aşağıdakilerden hangisine ulaşamaz?

- A) Kitap fiyatları artmıştır.
- B) Bilgiye ulaşım kolaylaşmıştır.
- C) Bilimsel gelişmelerin yolu açılmıştır.
- D) İnsanların bilgi ve kültür düzeyi yükselmiştir.

50. I. 1698 yılında Thomas Savery buhar pompası denen ve su pompalamada kullanılan makineyi yaptı. Bu makine tamamen buharın ısıtılıp soğutulmasından ileri gelen basınç yükselme ve düşmeleri neticesindeki basınç farkına göre çalışmaktaydı.
- II. 1764 yılında, James Watt'a, onarması için bir buhar makinası verilmiştir. Verimliliği düşük olan bu makineyi onaran James Watt, bu makinelerde çok fazla enerji kaybı olduğunu anlayarak, çift odalı buhar makinesi geliştirmiştir.
- III. Termodinamik biliminin kurucusu sayılan Sadi Carnot 1824'te mühendislikte Carnot çevrimi olarak bilinen ve günümüzde hala buzdolabı, klima gibi cihazların ısıtma-soğutma prensibini oluşturan çevrimi geliştirmiştir.

Numaralandırılmış cümlelerden hangileri günümüzdeki teknolojik gelişmeleri yaşanmasında etkili olmuştur?

- A) Yalnız I B) I ve II C) I ve III D) I, II ve III

51. Aşağıdaki açıklamalardan yazının tarihsel gelişimi ve bilginin aktarılması ile ilgili olanları ★ koyarak işaretleyiniz.

1	Fenikeliler üfleme çubuğu kullanarak erimiş haldeki cam külçeye şekil verme yöntemini bulmuşlardır.
2	Tekerlek ve camdan sonra bulunan bir diğer önemli icat Çinliler tarafından bulunan mürekkeptir.
3	Çinlilerin eğlence amacıyla havai fişek yapımında kullandıkları barut ortaçağ Avrupa'sında ateşli silahlar da kullanılmaya başlanmıştır.
4	Parşömen kâğıdını bulan Bergamalılar günümüz mürekkebine benzeyen mürekkebi kullanmışlardır.

Yıldızları hangi şıktaki gibi yerleştirirsek etkinliği doğru yapmış oluruz?

A)

1	★
2	
3	★
4	

B)

1	
2	★
3	
4	★

C)

1	★
2	★
3	★
4	★

D)

1	
2	★
3	★
4	★

- 52.

M.Ö 3000'lerde Antik Mısır'a ait tıbbi bilgiler içeren papirüslerden birtakım hastalıkların tedavisini içeren bilgilere ulaşılmıştır. Ağrı kesici olarak haşhaşın kullanıldığı öğrenilmektedir. Çatlakların tam olarak nasıl oturtulduğu, kırıklar için kırık tahtalarının kullanıldığı, yaraların dikişle kapatıldığı yazılmıştır.

M.Ö 1500 Antik Yunanda tıp ilminde hastalık, iyileşme ve hekim kavramları, eski Mısır'daki tıp anlayışı ile aynıdır. Tıbbi bilgilerle ilgili önemli kaynak Homeros'un İlyada adlı eseridir. Eserde ok ve ciritlerin insan vücudundan çıkarılmasından, kanamanın durdurulmasından, yaraları balmumu ile iyileştirme yöntemlerinden, bitkisel özlerle yapılan ilaçlardan bahsedilmektedir.

Bizanslılar (330-1453) tıp ilmini geliştirmek için sadece antik döneme ait metin ve tefsirleri değil Arap ve İranlı komşularının da tıp kitaplarını Yunanca 'ya tercüme eder, kopyalar ve bilgileri güncellerlerdi. Yüz kadar farklı cerrahi işlem gerçekleştiren Bizanslı doktorların kullandıkları cerrahi aletler bugün de halen kullanılmaktadır.

Yukarıda verilen bilgilere göre;

- Bilim ve teknolojinin geçmişten günümüze kadar ulaşmasında ve gelişmesinde en önemli unsur yazıdır.
- Cerrahi alet yapımında, eczacılıkta ve tedavi yöntemlerinde uygarlıklar birbirlerini etkilemiştir.
- Bizanslılar Doğu Medeniyetlerinin bilimsel çalışmalarından yararlanmışlardır.

çıkarımlarından hangilerine ulaşılmaktadır?

A) Yalnız I

B) I ve II

C) II ve III

D) I, II ve III

53.

Bundan 800 yıl kadar önce El-Cezerî meşhur filli su saatini tasarlamıştır. Saatte kâse dibe battığında Zümrüd-ü Anka kuşu kendi etrafında döner ve flüt sesine benzer bir ses çıkarır. Bu esnada serbest kalan bir top Selahattin Eyyubi'nin arkasındaki kadranı çevirir. Selahattin Eyyubi elini kaldırarak şahin ejderin ağzına topu bırakır. Ağzına düşen topun ağırlığıyla aşağıya inen ejder, topu fil bakıcısının arkasındaki vazanın içine bırakır. Bu fil bakıcısının kolunu hareket ettirir ve topun vazoya girmesiyle bir zil sesi duyulur. Bu hareketler serisi yarım saatte bir tekrarlanarak devam eder. Bu saatte Hint kültüründen filin kullanılması soyluluğu, Fars kültüründen Zümrüd-ü anka kuşunun kullanılması yeniden doğuş ve hayatı, Çin kültüründen ejderin kullanılması da güç ve yenilmezliği simgelerken; El- Cezerî çağdaşı olan ve Kudüs'ü İslam topraklarına katan Selahaddin Eyyubi'ye duyduğu büyük saygıdan dolayı kalenin üstüne onu yerleştirmiştir.

Yukarıda verilen bilgilere göre Filli Su Saati ;

- I. Uluslararasıdır çünkü birçok medeniyete ait kültürel öğeleri kendisinde toplamıştır.
- II. Sibernetiktir çünkü bilgi alışverişi kendiliğinden, kontrollü ve dengeli bir şekilde gerçekleşir.
- III. Sanatsaldır çünkü efsanevi, dini, folklorik birçok motif, figür ve anlamları barındırmaktadır.

yargılarından hangilerine ulaşılabilir?

- A) Yalnız I B) I ve II C) I ve III D) I, II ve III

54. Tam adı Ebu Reyhan Muhammed bin Ahmed El-Bîrûnî (983-1051) olan batı dünyasının Alberuni veya Aliboron isimleriyle tanındığı El-Bîrûnî yaşadığı çağa damga vurmuş en önemli bilim insanı olarak kabul ediliyordu. Nitekim onun yaşadığı döneme "Bîrûnî çağı" denildi. El-Bîrûnî;

- I. Ömrü boyunca incelediği bitkileri Kitâbü's-Saydele isimli kitabında listeledi ve doğal ilaçların hangi hastalıklara iyi geldiğini kapsamlı bir şekilde anlattı.
- II. Dünyanın yuvarlak olduğunu ispat ederken bunun için Dünyanın Aya vuran gölgesini kullandı ve Galileo'dan 600 sene önce, dünyanın döndüğünü savundu.
- III. Dünya dönüyorsa, ağaçlar ve taşların neden fırlamadığı sorusuna, merkezde bir çekicilik olduğu ve her şeyin dünyanın merkezine düştüğünü cevabını verdi.
- IV. Trigonometri ile bir dağın yüksekliğini hesapladı ve ardından da yüksekliğini hesapladığı bu noktadan ufuk alçalma açısı metoduyla meridyen yayı uzunluğunu hesapladı.

El-Bîrûnî'nin metinde verilen çalışmaları sırasıyla hangi bilim dallarıyla ilişkilendirilebilir?

	I	II	III	IV
A)	Tıp	Astronomi	Fizik	Matematik
B)	Astronomi	Fizik	Matematik	Tıp
C)	Matematik	Tıp	Astronomi	Fizik
D)	Fizik	Matematik	Tıp	Astronomi

55. İlkçağlardan beri insanoğlu, gökyüzünde süzülerek uçan kuşları seyretmiş ve ayaklarının yerden kesilip gökyüzüne kavuşabilme hayallerini efsanelerle, masallarla dile getirmiştir. Bu hayal yüzyıllar sonra gerçekleşebilmiştir. IX. yüzyılda Abbas İbn Firnas ilk uçan planörlerin mucitlerinden biri olarak kayıtlara geçerken XV. yüzyıl başlarında Leonardo da Vinci, birçok uçan makine planı yapmıştır. Bunlardan biri de helikopterlerin atası kabul edilen, kanatları açılıp kapanan ornithopter planıdır.

Verilen metinden;

- I. Bilim ve teknolojinin temeli hayal, merak ve gözleme dayanır.
- II. Uçma alanında batılı bilim insanları Türk-İslam dünyasına öncü olmuşlardır.
- III. Geçmişten günümüze birçok bilim insanı uçma alanında çalışmalar yapmıştır.

yargılarından hangilerine ulaşılabilir?

- A) Yalnız I B) I ve III C) II ve III D) I, II ve III

ZIPGRADE.COM

Ad - Soyad:

Sınıf:

Sınav:

Öğrenci ZipGrade ID:

GRUP:

0	○	○	○	○	○	○	○	○
1	○	○	○	○	○	○	○	○
2	○	○	○	○	○	○	○	○
3	○	○	○	○	○	○	○	○
4	○	○	○	○	○	○	○	○
5	○	○	○	○	○	○	○	○
6	○	○	○	○	○	○	○	○
7	○	○	○	○	○	○	○	○
8	○	○	○	○	○	○	○	○
9	○	○	○	○	○	○	○	○

A
B
C
D
E

	A	B	C	D
41	☐	☐	☐	☐
42	☐	☐	☐	☐
43	☐	☐	☐	☐
44	☐	☐	☐	☐
45	☐	☐	☐	☐
46	☐	☐	☐	☐
47	☐	☐	☐	☐
48	☐	☐	☐	☐
49	☐	☐	☐	☐
50	☐	☐	☐	☐

	A	B	C	D
71	☐	☐	☐	☐
72	☐	☐	☐	☐
73	☐	☐	☐	☐
74	☐	☐	☐	☐
75	☐	☐	☐	☐
76	☐	☐	☐	☐
77	☐	☐	☐	☐
78	☐	☐	☐	☐
79	☐	☐	☐	☐
80	☐	☐	☐	☐

	A	B	C	D
1	☐	☐	☐	☐
2	☐	☐	☐	☐
3	☐	☐	☐	☐
4	☐	☐	☐	☐
5	☐	☐	☐	☐
6	☐	☐	☐	☐
7	☐	☐	☐	☐
8	☐	☐	☐	☐
9	☐	☐	☐	☐
10	☐	☐	☐	☐

	A	B	C	D
21	☐	☐	☐	☐
22	☐	☐	☐	☐
23	☐	☐	☐	☐
24	☐	☐	☐	☐
25	☐	☐	☐	☐
26	☐	☐	☐	☐
27	☐	☐	☐	☐
28	☐	☐	☐	☐
29	☐	☐	☐	☐
30	☐	☐	☐	☐

	A	B	C	D
51	☐	☐	☐	☐
52	☐	☐	☐	☐
53	☐	☐	☐	☐
54	☐	☐	☐	☐
55	☐	☐	☐	☐
56	☐	☐	☐	☐
57	☐	☐	☐	☐
58	☐	☐	☐	☐
59	☐	☐	☐	☐
60	☐	☐	☐	☐

	A	B	C	D
81	☐	☐	☐	☐
82	☐	☐	☐	☐
83	☐	☐	☐	☐
84	☐	☐	☐	☐
85	☐	☐	☐	☐
86	☐	☐	☐	☐
87	☐	☐	☐	☐
88	☐	☐	☐	☐
89	☐	☐	☐	☐
90	☐	☐	☐	☐

	A	B	C	D
11	☐	☐	☐	☐
12	☐	☐	☐	☐
13	☐	☐	☐	☐
14	☐	☐	☐	☐
15	☐	☐	☐	☐
16	☐	☐	☐	☐
17	☐	☐	☐	☐
18	☐	☐	☐	☐
19	☐	☐	☐	☐
20	☐	☐	☐	☐

	A	B	C	D
31	☐	☐	☐	☐
32	☐	☐	☐	☐
33	☐	☐	☐	☐
34	☐	☐	☐	☐
35	☐	☐	☐	☐
36	☐	☐	☐	☐
37	☐	☐	☐	☐
38	☐	☐	☐	☐
39	☐	☐	☐	☐
40	☐	☐	☐	☐

	A	B	C	D
61	☐	☐	☐	☐
62	☐	☐	☐	☐
63	☐	☐	☐	☐
64	☐	☐	☐	☐
65	☐	☐	☐	☐
66	☐	☐	☐	☐
67	☐	☐	☐	☐
68	☐	☐	☐	☐
69	☐	☐	☐	☐
70	☐	☐	☐	☐

	A	B	C	D
91	☐	☐	☐	☐
92	☐	☐	☐	☐
93	☐	☐	☐	☐
94	☐	☐	☐	☐
95	☐	☐	☐	☐
96	☐	☐	☐	☐
97	☐	☐	☐	☐
98	☐	☐	☐	☐
99	☐	☐	☐	☐
100	☐	☐	☐	☐

- Do not fold or bend sheet
- Erase mistakes completely

- Use pencil or dark pen
- Fill circle fully

1. D	16. A	31. A	46. A
2. C	17. B	32. C	47. B
3. A	18. B	33. D	48. C
4. B	19. D	34. A	49. A
5. D	20. B	35. C	50. D
6. A	21. A	36. B	51. B
7. B	22. D	37. C	52. D
8. C	23. A	38. A	53. D
9. A	24. C	39. B	54. A
10. D	25. B	40. A	55. B
11. B	26. A	41. D	
12. A	27. C	42. A	
13. C	28. B	43. C	
14. B	29. C	44. B	
15. B	30. B	45. D	